

T.B.M.M.
İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 27.4.2026
Sayı : 668

4121

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avrupa'da yaşayan Türk vatandaşlarının karşı karşıya kaldığı ekonomik, sosyal, hukuki ve idari sorunların tüm boyutlarıyla incelenmesi, bu sorunların kaynağının tespit edilmesi ve kalıcı çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İhtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Hakan Şeref OLGUN
Afyonkarahisar Milletvekili

GEREKÇE

Avrupa'da yaşayan Türk vatandaşları, buldukları ülkelerde uzun yıllardır ekonomik ve sosyal hayata önemli katkılar sunmalarına rağmen, son dönemde artan yabancı düşmanlığı, İslamofobi ve sistematik ayrımcılık politikalarının doğrudan hedefi haline gelmiştir. Bu durum, sadece bireysel hak ihlallerine yol açmakla kalmamakta; aynı zamanda uluslararası hukukta güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerin ihlal edilmesi sonucunu doğurmaktadır.

Başta Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi olmak üzere, taraf olunan uluslararası sözleşmeler uyarınca güvence altına alınan eşitlik, ayrımcılık yasağı, özel hayatın korunması, eğitim ve çalışma hakkı gibi temel haklar, birçok Avrupa ülkesinde Türk vatandaşları bakımından fiilen kısıtlanmaktadır. Nefret suçlarındaki artış ve bu suçlara karşı etkili soruşturma yürütülmemesi, cezasızlık algısını güçlendirmekte ve hukukun üstünlüğü ilkesini zedelemektedir.

Diğer yandan, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının konsolosluk hizmetlerine erişimde yaşadığı yapısal sorunlar, devletin yurtdışındaki vatandaşlarına karşı yükümlülüklerini yerine getirme kapasitesini de tartışmalı hale getirmektedir. Randevu sistemlerinde yaşanan kronik yoğunluk, pasaport, kimlik, noterlik ve diğer idari işlemlerin zamanında yapılamamasına neden olmakta; bu durum doğrudan hak kayıplarına yol açmaktadır.

Sosyal güvenlik ve emeklilik haklarının korunmasına ilişkin mevcut ikili anlaşmaların yetersizliği, vatandaşlarımızın kazanılmış haklarının korunması bakımından ciddi riskler doğurmaktadır. Aynı şekilde çifte vatandaşlık uygulamalarındaki farklılıklar ve kısıtlamalar, vatandaşlarımızın hukuki statülerini belirsiz hale getirmekte ve mağduriyetleri artırmaktadır.

Avrupa'da yaşayan Türk gençlerinin eğitim ve istihdam alanlarında karşılaştığı yapısal eşitsizlikler, uzun vadede sosyal uyumu zedeleyebilecek niteliktedir. Bu durum, sadece bireysel değil toplumsal sonuçlar doğurabilecek bir risk alanı olarak değerlendirilmelidir.

Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde; Avrupa'da yaşayan Türk vatandaşlarının karşı karşıya kaldığı sorunların kapsamlı, sistematik ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınması; mevcut politikaların etkinliğinin değerlendirilmesi ve somut çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması zaruri hale gelmiştir.

İSİM SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Ayyüce Türkeş TAŞ	ADANA	
Turan YALDIR	AKSARAY	
Ahmet Eşref FAKIBABA	ANKARA	
Ömer KARAKAŞ	AYDIN	
Burak DALGIN	BALIKESİR	
Hasan TOKTAŞ	BURSA	
Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU	BURSA	
Yasin ÖZTÜRK	DENİZLİ	
Mehmet AKALIN	EDİRNE	
Mehmet Mustafa GÜRBAN	GAZİANTEP	
Adnan Şefik ÇİRKİN	HATAY	
Burak AKBURAK	İSTANBUL	
S. Buğra KAVUNCU	İSTANBUL	
Hüsmen KIRKPINAR	İZMİR	
Şenol SUNAT	MANİSA	
Burhanettin KOCAMAZ	MERSİN	
Metin ERGUN	MUĞLA	
Selcan TAŞÇI	TEKİRDAĞ	
Yavuz AYDIN	TRABZON	
Lütfullah KAYALAR	YOZGAT	